

בלבבי
משכן אבנה

שְׁנֵי יָהֳנָן לְנֶגְדֵי תְּמִיד

שיעורי בקול הלשון ♦ בלבביפדיה עבודת ה' "בר" #41753948 ♦ בלבביפדיה מחשבה "גר" #41862853

נקודה מתוך הפרשה - שְׁלַח

בפרשת (יג, כ) נאמר בשליחות המרגלים: "והימים ימי ביכורי ענבים", כלומר ענבים שעדיין לא בשלים לחלוטין. האם ניתן לומר שגרמז כאן; שהשורש לחטא המרגלים מושרש בחטא אדה"ר - בבחינת אכלה פגה. וכן על דרך זה יש לומר שהוא מה שהביא לאח"כ לקרוא למקום ההוא "נחל אשכול" (שם יג, כד) בחינת שכול דומיה דחטא עה"ד טו"ר.

ביאור מורינו הרב שליט"א

כתיב (במדבר יג, ב) "שלח לך אנשים", ואמרו (סדר אליהו רבה, כט), וז"ל, מדעתך, ולא מדעתי, עכ"ל. ומבואר שכל השליחות היתה לדעתו של משה - משרש דעת. ולכן שליחות זו עלולה ליפול לדעת דקלקול, ששורשה מעץ הדעת טוב ורע. אולם עבודת משה להכניס הארת דעת טוב, כמ"ש בקהילת יעקב (ערך טוב), וז"ל, שלח לך, לדעתך, שענין שליחת המרגלים שיכניסו בה (בא"י) מח הדעת, וזהו לדעתך דייקא, דמשה היה בחינת הדעת, עכ"ל, עיי"ש. (ועיין עוד בפרשתנו: תולדות יעקב יוסף, אות א', עטרת ישועה, אמרי מנחם, בית אהרון, אורח לחיים, אהבת שלום, ועוד). אולם כמ"ש ר' יוסף בכור שור (פסוק לג), וז"ל, לדעתך, ולא לדעתם, והמרגלים נטלו לדעתם, עכ"ל. והיינו שדעת משה דעת טוב, והם נטלו לדעתם ונפלו לדעת רע. ונמצא שיש כאן ג' דעות: א. דעת הקב"ה, וזהו דעת הגנוזה בעץ החיים. ב. דעת משה, והוא דעת טוב. ג. דעת המרגלים, שנפלו לדעת רע.

ועיין כלי יקר (פסוק ב) שפירש שלדעת הקב"ה היה לו לשלוח נשים כמ"ש חז"ל (ילק"ש פנחס תשעג, כז) האנשים היו שונאים את הארץ ואמרו "ניתנה ראש ונשובה מצרימה" (במדבר יד, ד), והנשים היו מחבבות הארץ ואמרו "תנה לנו אחוזה" (שם כז, ד), עיי"ש.

והנה בחטא עץ הדעת, האישה שורש החטא, שאכלה תחילה ונתנה אף לבעלה - אדה"ר. אולם הכא, נתקן כח הנשים, שמכח נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים, וכן לא חטאו בעגל, וכן חיבבו את ארץ ישראל. וכמו שהציגה ממצרים היה בזכותה, כן היה ראוי שהן יהיו תחילת הכניסה לארץ ע"י מרגלים, ונודע שמדרגת אישה היא מדרגת ארץ.

וזש"כ "והימים ימי ביכורי ענבים" (פסוק כ), והיינו שורש הענבים הראשונים בעולם, וזהו "ביכורי" ענבים דייקא, והיינו שבענבים אלו התנוצצו הענבים הראשונים, למ"ד עץ הדעת גפן היה, שאז היה פיתוי הס"מ ונפלו אדה"ר וחווה. ורמז לכך ר"ש מאוסטרופולי (הובא בחומת אנך על הפסוק שם) וז"ל, לפני אותיות ענבים, סמאל, עכ"ל. ואז נפלו לעץ הדעת רע. ועיין פנים יפות (פסוק כד). וחתם סופר (במדבר יא, ג), ובבחינה זו כתיב, "אשכול מרורות למו", א - שכול, לשון מות, שסמאל"ל שרו של עשו, הוא מלאך המות.

אולם אם היו לוקחים הענבים כראוי, אזי היו נדבקים בשלמות כמ"ש בכלי יקר (שם), וז"ל, ועל צד הרמז אמר, שישראל נמשלו לענבים, כמ"ש (הושע, ט, י) "כענבים במדבר מצאתי ישראל". ובמדרש (ילקו"ש וישב, מ, קמו, עיי"ש), אמרו, "הבשילו אשכולותיה ענבים", הגיע זמנם של ישראל להיות נגאלין, ע"ז אמר כאן "והימים ימי ביכורי ענבים", הגיע זמנם של ישראל להיכנס לארץ, כי כבר נתברכו ונתבשלו ונגמר כל שלמותם ע"י התורה שקיבלו, עכ"ל. ועיין בכתביו בפנקסו של הג"ר מרדכי אפרים (שלח, ד"ה וראיתם).

תוכן הגיליון

נקודה מתוך הפרשה	עמוד א'
ערכים מתוך ספרי בלבבי משכן אבנה	עמוד ב'
שאלות ותשובות	עמוד ג'
ליקוטים	עמוד ד'
שולחן ערוך סימן יג' סעיף ב'	עמוד ז'
עץ חיים עם ביאור בלבבי משכן אבנה פרק ח'	עמוד ח'
עץ חיים עם פירושים על התורה - ועל העבודה	עמוד יב'

צורת אדם
בנושא פאת הזקן
יום שלישי יב' תמוז
רח' הרב בלוי 33
ירושלים
20:30

בלבביפדיה
עבודת ה'
יתקיים כל יום חמישי
רח' הרב בלוי 33
ירושלים
20:30

בלבביפדיה מחשבה
יתקיים כל יום רביעי
חולון 20:30

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורינו הרב שליט"א
ב'קול הלשון'
ישראל 073.295.1245
USA 605.313.6660

© כל הזכויות שמורות
מערכת 'בלבבי משכן אבנה'
טלפון 052.763.8588
פקס 03.548.0529
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון
בדוא"ל
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון
בפקס 03.548.0529

כל החומר
[זולת מדור הליקוטים והשרות]
שמופיע בגיליונות
מידי שבוע
יוצא לאור לראשונה

רכישת ספרי הרב
ספרי אברמוביץ'
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
USA 718.871.8652
books2270@gmail.com

שלח לך אנשים - וברש"י: לדעתך

באחרית הימים - אם היו זוכים, כל הכנסת ישראל היו חוזרים לארץ ישראל על 'ענני שמיא' (סנהדרין צח ע"א), אך משלא זכו, חלקו הגדול של הכנסת ישראל חזרו לארץ ישראל מכח גירוש האומות שגירשו את ישראל מארצם.

באופן הזה, הכניסה לארץ ישראל היא לא "לדעתך", באופן של דעת דמשה, אלא כמו שאומר הגר"א [והאריך בכך רבי אלחנן וסרמן זצ"ל הי"ד], שעומק האחרית של הגלות תהיה בהנהגת ראשי הערב רב. הם אלו שהביאו כביכול עוד פעם את בני ישראל אל ארץ ישראל, אולם מאותו מקום של עשרת המרגלים, לדעתו של הערב רב, לדעתו של נחש עקלתון, היפך ה'אורח מישר'.

ודאי שבפנימיות זוהי השגחת ה' יתברך, שמשגיח על הכל מהמעמקים של "תמיד עיני ה' אלוך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה", וההשגחה הזו היא המניעה את אותה תנועה. אבל היא באיתכסיא, מתלבש עליה דעת הערב רב, דעת דקלוקל. הם מביאים את ישראל לארצם ומתראים כמנהיגי העם, אבל הם מנהיגים אותו באופן של דעת דקלוקל.

וכשנמצאים בארץ ישראל, יש נסיון גדול - האם החיים בה הם בצד העליון שלה, במדרגה של ראש, במדרגה של דעת דקדושה, או שהחיים בה הם ח"ו מכח הדעת דקלוקל שהוזכר קודם לכן, ועל ידי כן נוצר עוד ועוד ועוד דעות השכלה של חיצוניות.

כל מי שיש לו עין מעט, רואה את הדברים כסדר: הם אלה שהחזירו כביכול את עם ישראל לארץ ישראל [לפחות בחלקם הגדול], והם אלה שמניעים את הכל עוד פעם לכיוון ההשכלה, לדעת הערב רב, עד שמטביעים את כל הספינה כולה בדעת הערב רב.

מי שאין לו עין בוחנת, רואה את הדברים כפרטים, הוא רואה זאת כצרכי פרנסה. אבל מי שיש לו עין אמיתית רואה בבירור כי זו הנהגה שלמה שכולה לדעתו של נחש, נחש עקלתון. אותו נסיון שהיה בכניסה לארץ ישראל מעיקרא, קיים גם בדור האחרון. כמובן, זה לא מתראה באופן שנמצאים במדבר ומשה שולח מרגלים, אולם הפנים, המעמקים של הדבר, שווה לחלוטין. (שיחת השבוע 065 שלח - מרגלים תשעח)

ברש"י: לדברי המרגלים

משה כאשר שלח המרגלים, הוא שלח אותם מ"קדש ברנע" - מלשון בר נע. 'הארץ הובטחה לאבות וניתנה לבנים'. כאשר שולחים מרגלים לתור את הארץ, זה בר-נע, זה בנים מתנועעים לראות את הארץ. מרגלים מלשון 'רגלי'. אם היו זוכים, היו צריכים לראות ארץ ישראל שהתנועה מתנועע למדרגת לראש. הם מתנועעים מהרגליים להגיע

לראש - שהוא ארץ ישראל. אם הם היו עולים כראוי, היו עולים למדרגת 'מרגלית'. לשון הגמרא בבבא בתרא, 'אבן מרגליות היה נתלה בראשו של אברהם'. מכח מה האדם מנענע את ראשו? מכח הגרון. אם היו זוכים לעלות מ'רגליים' של 'מרגלים', והיו עולים למעלה למדרגת ראש, היו עולים ל'מרגלית' שהיא זו שמנענע את הראש. זה תנועה שהולכת וחוזרת.

זה תנועה במדרגת ראש. זה הכח של 'אבן מרגליות' של אברהם שהיה נתלה בצוארו של אברהם אבינו, שעליה אומרים חז"ל שכל מי שהיה מסתכל בו היה מתרפא. זה כח הנענע במדרגת הראש.

המרגלים היו ביציאת מצרים על מנת להכנס לארץ ישראל. מה שמתגלה שם ביציאת מצרים, "רגלי העם הזה" - הם היו צריכים לעלות למדרגת ששים רבוא, של "ישראל - לי ראש". זוהי יציאה מתנועה במדרגת רגליים, נע, למדרגת ראש, נענוע.

לתור את הארץ

חז"ל (סנהדרין קד ע"ב) אומרים: 'בשביל מה הקדים פ' לע', בשביל מרגלים, שאמרו בפייהם מה שלא ראו בעיניהם". ואין כוונת הדבר שהם לא ראו בעיניהם כלום, הרי הם ראו בעיניהם שהארץ מקברת יושביה, אבל כמו שאומרים חז"ל, השאלה היא איך מביטים ואיך רואים. הם אמרו בפייהם מה שלא ראו "בעיניהם", אלא ראו בראיה של צר עין, ויתר על כן, מדמה. (שיחת השבוע 033 בלק.עין.טובה.תשעז)

היש בה עין וברש"י: שמגין כעין.

והענין. שהעץ חלקו התחתון נסתר, וחלקו העליון גלוי. וזו בחינת צדיק, שמגלה בהעלם את גילוי יחודו ית'. והוא ראוי להגן על דורו. (ספר תורת הרמז)

ארץ אשר אוכלת את יושביה וברש"י:

בכל מקום שעברנו מצאנום קוברי מתים, והקב"ה עשה לטובה, כדי לטרדם באבלם ולא יתנו לב לאלו.

זה היה עומק הנסיון בכניסת המרגלים לארץ ישראל - לא רק רוח שטות של הסתלקות החכמה, אלא מבט מעוות ומעוקם על המציאות, כמו שכתב רש"י: "ארץ אוכלת יושביה" - בכל מקום שעברנו מצאנום קוברי מתים, והקב"ה עשה לטובה, כדי לטרדם באבלם ולא יתנו לב לאלו".

וביאור הדברים הוא - בארץ ישראל מונחת קדושה ולעומתה ישנה קליפה החופפת על הפרי. מצד הקדושה של ארץ ישראל, זהו מקום שכולו חכמה, כולו ראש - "אוריא דארץ ישראל מחכים" לגדל את פירותיה, אבל מכנגד, יש את הרוח שטות שמגלה אורח עקמימות, דעת שאינה ישרה. (שיחת השבוע 65 שלח.מרגלים.תשעח)

ונהי בעינינו כחגבים

אם ח"ו האדם מצרף את עצמו למהלכי הדעת של הערב רב, בהשכלה החודרת לתוך כרם בית ישראל, ומשווה את עצמו לדעתם בהלבשה של פרנסה, הדעת הזו חודרת עמוק עמוק עמוק, ועל ידי כן המקרא שהוזכר "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים", נעשה מטושטש. ואז מתקיים: "וגם בני ענקים ראינו שם" (דברים א, כח), "ונהי בעינינו כחגבים" (במדבר יג, לג). כאשר נעשים מצורפים לדעתם של אומות העולם, הרי אומות העולם רבים בכמות - "כי אתם המעט מכל העמים", וגם בגודל - "בני ענקים ראינו שם". כשהדברים הללו בהירים ונהירים, מובן עומק הנסיון בדור דידן, לחיות חיי דעת דקדושה ולהיבדל הבדלות מוחלטת מהדעת דקלקול שנמצאת סביבותינו ובתוכנו. (שיחת השבוע 065 שלח מרגלים תשעח)

במדבר הזה יפלו פגריכם

עומק נסיון המרגלים בארץ ישראל, השליחות לארץ ישראל היתה יכולה להיעשות באופן של דעת דקדושה, "לדעתך", באופן שהם שלוחיו של משה, ומצד כך היתה זו דעת דקדושה. אבל ה"לדעתך" הזה יכול גם להתהפך בבחירתם לאופן שהם כפופים לדעת דנחש עקלתון.

ארץ ישראל היא כולה דעת, כולה ראש, כולה מציאות של מוחין, והנסיון היה לראות האם הם ידבקו בדעת דמשה ויראו את השבח ואת ה'ראש' שבארץ ישראל, את המוחין של קדושה ואת ה'אורח מישר' שבארץ ישראל. אולם הם יצאו מדעת דמשה והפכו להיות שלוחי הערב רב, ועל כן הם ראו את ארץ ישראל שלא ב'אורח מישר', ואחריתם היתה: "במדבר הזה יפלו פגריכם".

מעטה נבין, כי כל כניסה לארץ ישראל היא כניסה למדרגה של ראש, למדרגה של מוחין, ויש בה נסיון של דעת, האם תשלוט הדעת דקדושה או ח"ו הדעת דקלקול. (שיחת השבוע 065 שלח - מרגלים תשעח)

יהושע בן נון

פני לבנה, פני יהושע בן נון, הוא גילוי שער הנו"ן, שבזה הכניס אותנו לא"י, ובזה יש גילוי של ההויה. ושמ יש גילוי עצמי של האין עוד מלבדו שזהו בעצם סוד הגאולה האמיתית שהיא היסח הדעת דמדות ומוחין מההתדבקות באני, וההידבקות העצמית באין עוד מלבדו. זה סוד הגאולה... (ספר בעל שם טוב עם ביאור בלבבי משכן אבנה)

יהושע בן נון וכלב בן יפונה

עלינו להדבק במדרגת יהושע וכלב, שנשארו שלוחים דמשה.

על יהושע בן נון נאמר: "ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל" (שמות לג, יא), הוא נשאר מחובר למשה רבנו. ועל כלב בן יפונה נאמר: "ויבוא עד חברון" ופירש"י: "כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות", הוא דבק באבות הקדושים - שניהם נשארו מקושרים לשורשם.

מונחים כאן שני עומקים: יהושע מקושר אל משה - שורש התורה, וכלב מקושר אל האבות הקדושים - שורש קומת הכנסת ישראל, אבל בין כך ובין כך זהו חיבור לשורשים העמוקים של נשמות ישראל.

הם התחברו ל"אוירא דארץ ישראל מחכים", ולא לדעת דנחש עקלתון. הם לא הסכימו להצטרף לדעתם של השבעה אומות שהיו קודם לכן בארץ ישראל, אלא הצטרפו למציאות של "ואבדיל אתכם מן העמים" - "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים". (שיחת השבוע 065 שלח - מרגלים תשעח)

רוח אחרת עמו

דבר שנשאר במדרגת לב ולא יצא למדרגת פה - שם מדרגת מחשבה.

כלב היה "רוח אחרת עמו", שהיה אחד בפה ואחד בלב כמו שאמר רש"י, שמה שהיה שנמצא בלבו לא יצא מפיו, הוא נשאר במדרגת לב, וזה מדרגת מחשבה שלא השתלשל לדיבור.

זה עומק ענין "חכם ומבין מדעתו", התפיסה שהדבר נשאר בלב ולא יצא לפה, הוא בעצם מדרגת תורה דלעת"ל. כל דבר שניתן להוציא אותו לידי דיבור, זה מחמת נפילתנו שאנו חושבים רק על מנת לדבר ולא חושבים על מנת לחשוב כשלעצמה.

אפילו הדבר ההכי שלא ניתן להוציא בדיבור, שהוא בעצם גילוי הקץ, "ביקש יעקב לגלות את הקץ ונסתם ממנו" - כלומר, עצם זה שביקש יעקב להוציא את זה בפיו - זה באה מעצם כך שיעקב היה ירד למצרים אז. למה דוקא במצרים המתין יעקב לבקש לגלות הקץ ולא ביקש כן קודם לכן? בעומק זה היה משום הגלות. הגלות גורם לכך שכל דבר צריך להוציאו בפה בדיבור.

אבל המדרגה הפנימית, שבעצם נקראת סוד, "לליבי גיליתי" - אבל לפומי לא גיליתי, "רוח אחרת עמו", שהוא כח של 'אחד בפה ואחד בלב' בצד התיקון - זה דברי תורה שנשארים ונחקקים במדרגת לב, פה. (דע את מידותיך 082 רוח ממללא - עסק התורה במדרגת דיבור ומחשבה)

שאלות ותשובות מספר שאל לבי וארכיון

ראשית ערסתכם חלה (במדבר טו, כ)

זאת, עולם הרפואה הטבעית (בקצרה ממש - קבוצה הטוענת שבאמצעות אורח חיים נכון הכולל בעיקר תזונה נכונה - אך גם שמירה על שינה מספקת, שמחת חיים וכו') גורס שבאמצעים שהיא מציעה ניתן לרפא את המחלה לחלוטין. יצוין, שראש הקבוצה הוא יהודי יר"ש ומזכה הרבים, אם כי הוא למד אותה מאחרים, שאינם שומרי תו"מ. בחרתי להתמודד עם המחלה (בגדרי ההשתדלות) בדרך הרפואה הטבעית, על אף שהתהליך אותו היא מחייבת דורשני מאד בהשוואה לרפואה הקונבנציונלית, היות וכפי שכתבתי, אני מבקש שלא לחיות את חיי בצל מחלה. ואני מציין זאת על מנת לפרוס בפני הרב את כל המידע שאני רואה כמשמעותי להבנת הנושא לרוחב ולעומק.

אני מתנצל על אריכות הדברים, אך בדם לבי כתבתי.

בכבוד רב, תודה.

תשובה:

כל דבר יש בו חיצוניות ופנימיות. הקבלה שקבלתם לקבל כעשר דק' את השבת נכונה בחיצוניות, והיא מושכת את אור השבת לחול, לחולין, לחולי, ויש בו אור של רפואה.

כמו כן מצות הפרשת חלה, תיקון לחלל. חלה כנגד חלה.

בפנימיות עיקר סילוק החולי מכח סילוק החלל הפנוי, "חללו של עולם", ולמלאות את החלל באורו ית"ש, אור השגחתו, השגחה פרטית בכל פרט. שיחדור למח וללב וז"ש אין עוד מלבדו, אפילו בחללו של עולם. והוא שורש הרפואה לחולי.

כמו כן חולי שורש לח-חל, לחות היפך יובש. יובש שורש לחולי, לחות שורש לרפואה. וזהו עיקר אכילתו של אדם לחם, לחם. וכאשר נתישן נעשה יבש. ושורשו יסוד הרוח, שהוא לח-חם. לחם-חם. לחם דתיקון.

הבהרות על הנ"ל

שאלה:

שלום לכבוד הרב. ברוב טובו, ענה הרב על שאלתי בנוגע להשתדלות רוחנית על מנת לזכות לרפואה. אשמח לקבל הבהרות מהרב בנוגע לחלק מהדברים, על מנת שאוכל לדייק בקיומם כפי הנצרך והנרצה:

א. הרב כתב שהפרשת חלה היא 'תיקון לחלל, חלה כנגד חלה' - האם כוונת הרב שעלי להפריש חלה, או שמי מבני ביתי יפריש חלה לרפואתי?

ב. הרב כתב ש'עיקר סילוק החולי על ידי סילוק החלל הפנוי ולמלא את החלל באורו יתברך שמו, אור השגחתו, השגחה פרטית בכל פרט. שיחדור למוח וללב והוא שורש הרפואה לחולי' - האם כוונת הרב לעבודה על השגחה פרטית באופן כללי, גם בעניינים שלכאורה אינם קשורים למצב הרפואי או באופן פרטני בנושא ההתמודדות עם המחלה עם כוונה מיוחדת לאיבר הזקוק לרפואה?

ג. הרב כתב, 'חולי שורש לח-חל, לחות היפך יובש. יובש שורש לחולי, לחות שורש לרפואה. וזהו עיקר אכילתו של אדם לחם, לחם ושורשו יסוד הרוח, שהוא לח-חם. לחם-חם דתיקון'. לאור דברי הרב, מה עלי לקבל על עצמי? האם להרבות באכילת לחם?

הפרשת חלה - רפואה למחלת מעיים

שאלה:

שלום רב. לפני מספר חודשים אובחנתי כחולה קוליטיס (דלקת המעי הגס). מאז שחליתי, חיי השתבשו ביותר: התזונה שלי הפכה למוגבלת מאד, ומעבר לקושי הכרוך בתזונה מוגבלת - עלי להשקיע זמן רב בהכנת ובאכילת האוכל (אכילה מהירה ולא מדודה עלולה לגרום לי לדימום). כמו כן, במחילה מכבודכם, אני מאבד מדי יום שעות בביהכ"ס, מפני שהמחלה פוגעת בתהליך העיכול. אציין שאני אדם עובד ובעל משפחה - ואם בעבר זכיתי לקבוע סדרי לימוד בשעות הערב, הם הצטמצמו עד מאד מפני שאיני מוצא להם עוד פנאי. במאמץ רב, אני שומר על שני סדרי לימוד, חוק לישראל וס' בלבבי משכן אבנה חלק ב', אותם אני רואה כחובה ממש לצורך התפתחותי הרוחנית. אני שרוי בחוסר ודאות, ובחשש באשר למצבי הרפואי בהווה ובעתיד - וכל אלו מוסיפים לקושי מימד נפשי משמעותי.

לאחר קריאת מאמר הרב רופא חולי עמו ישראל, וכן תכתובת שלי עם הרב בנושא - ולאחר חשבון נפש ומאמצים רוחניים, אני מבקש להיוועץ ברב: אני מנסה בכל כוחי להתמודד עם המחלה ברמה רוחנית באופן מספק, ומקוה שד' ישלח לי רפואה שלמה במהרה. אני עושה מאמצים רבים להפנים את העובדה שהמחלה אינה 'מציאות עצמאית', אלא גזרת ד', וכשם שהוא ית' גזר - כך בידו לבטל את הגזרה. אני מתפלל רבות. כפי יכולותיי - 'עשיתי תשובה' (וכאן אולי המקום לציין שלאחר חשבון נפש מעמיק מצאתי שיתכן והמחלה באה לי מפני שאיני מסור די הצורך לציבור עמו אני עובד. אני משמש כמטפל במסגרת טיפולית לבני ישיבות, ואכן מודה אני שאיני מקדיש את כל הזמן שיכולתי לטובת מטופלים מסיבות שונות, וחשבתי - שיתכן שמידה כנגד מידה - אבדה יכולתי לשלול בזמנים שלי. באשר לתשובה 'כללית' - ניסיתי, אך התוצאות היו מועטות, אם בכלל, על אף המאמצים). לאחרונה התחלתי להתפלל, שיזכני ד' לפעול מה שנכון על מנת לזכות לרפואה (או-לא לפעול מה שאינו נכון). מאז, לבי אומר לי שהנכון עתה הוא להיוועץ בגברא רבה מה עלי לעשות בנקודת הזמן הזאת, לאחר חודשים של התמודדות מתישה - ואף לקבל קבלה משמעותית, רוחנית כמובן, כחלק מהמאמץ לזכות לרפואה.

בהתאם לכך, ברצוני לשאול, על פי דעת תורה, מה נכון שאעשה בשלב זה. האם עלי לקבל קבלה מיוחדת? אשתף את הרב שקיבלנו ע"ע, אני ורעייתי, לקבל את השבת כעשר דק' לפני הדלקת נרות ואף נכנסנו לתכנית ייחודית בנושא. האם עלי לקבל קבלה אחרת? האם עלי לפעול באפיק אחר שאיני מעלה בדעתי, גם אם לא רוחני? לאחר חודשים של התמודדות עם המחלה, אני אובד עצות. איני יודע מה לעשות מכאן והלאה - ופשוט להרים ידיים איני רוצה. בראש ובראשונה מפני שאני מאמין באמונה שלמה שביד הקב"ה לרפאני, אם רק אפעל נכון. שנית, באופן טבעי, ההשלמה עם מחלה כרונית קשה עד מאד.

חשוב לציין:

הטיפול הרפואי המוצע במחלה מתחלק לשניים: הרפואה הקונבנציונלית מציעה טיפול תרופתי שאינו מרפא את המחלה אלא מאפשר להתמודד עם תסמיניה, ועל כן היא נחשבת מחלה כרונית. בחירה באפיק זה מלווה בחשש הוא מפני החמרה מתמדת של המחלה ושל תסמיניה ונזק מצטבר לגוף ח"ו. לעומת

שאלות ותשובות

תשובה:

א. אשתו כגופו.

ב. בכלל, ובפרט בחולי.

ג. בכל מאכלו ידקדק שיהא מאכל שאינו יבש ולפחות מעט לחות ניכרת.

אציין שרפואית ייעצו לי בשלב זה להימנע מאכילת לחם, אך להערכתי ניתן יהיה לגלות גמישות בדבר. מה גם, שאם לדברי הרב הדבר יוסיף לרפואתי, לא אהסס לאכול. אם כוונת הרב אחרת או נוספת, אשמח לשמוע מה אוכל לקבל עצמי, שעולה מתוך הדברים למעשה.

תזכו למצוות, כתיבה וחתימה טובה!

פתיל תכלת (במדבר טו:לט)

תכלת - חידושים בדורנו שנוגעים להלכה

שאלה:

לכבוד מורינו הרב שליט"א.

בתודה עד אין קץ על פתיחת שערים, שער לפני מן שער.

א. פורסם לאחרונה (בעלון בלבבי על שבועות) תשובת הרב שליט"א בענין חידושים בדורנו שנוגעים להלכה, ובתוך הדברים כותב הרב: "אולם באחרית הימים מאיר אורו של משיח, ולפיכך המשיח אור זה יכול לברר האם חידוש זה שורשו באור זה, ודבר זה נמסר רק לחכמים הפנימיים".

אם אפשר לבקש להרחיב בזה יותר, מה ההגדרה וההבנה מצד החכמה שיכול להיות חידושים להלכה, שלכאורה גורמים שינוי גם למעשה, הרי "זאת התורה לא תהא מוחלפת", והאם יש אפשרות שגם פוסקי הזמן יתחשבו בזה מצד גופי תורה.

ובכו"כ, מה ההגדרה של מי שמשיג או זה, לענין הנ"ל, ובכללות.

זאת ועוד, לפני כמה חודשים פורסם תשובת הרב בענין זיהוי התכלת, שהרב מעודד שם לימוד ענין זה, ולכאורה אם זיהוי התכלת מתברר ששורשו באור זה, ירד כל העוקץ של ההתנגדות ללבישת תכלת.

ב. בענין המסיכה שראו לילך, בלי להיכנס לנידון מה מידת הצורך ללבושה, וכבר הסביר הרב בתשובה המהלך הפנימי של המסיכה, אך יש לי כאב גדול, ורצוני לידע מהרב אם זה מגיע מנקודת טעות. זה נראה שאחר שהחליטו הדבר לצורך גמור, שוב אין לך כמעט מאן דהו שאתה רואה שאכפת לו שהמסיכה תהיה באופן שלא משנה הצורה וממעטת את הדמות, ולהשתמש באוזניים שנתן לנו הקב"ה בשביל לשמוע "אנכי ה' אלוהיך" - "אוזן זו ששמעה בהר סיני", משתמשים לתלות בה את הכף ששמו מסיכה, שמשמשת כאוזן של כלי, וזה נראה סילוף ושיבוש של צורת אדם. גם האופן שעומד חתיכת נייר על האף והפה אם בצורה מקומטת וכו', ולא באופן של מסוה עדין, רצוני לדעת אם כל הדברים הללו הם 'הרגישים' בעלמא, או שיש בהם מן האמת, ואולי יש כאן התעסקות בחיצוניות, אשמח מאד לקבל על הענין המבט האמיתי והשלם.

הנני בזה אסיר תודה, הממתין לכל קוץ היוצא מקולמוס הרב

תשובה:

א. ר"ע היה דורש תילי תילים של הלכות. והוא בחינת תגים, כתרי אותיות.

וזה האור שמאיר באחרית, בעקב, ר' עקיבא, עקב-יא, כנודע. ומצד כך נגלה פרטים חדשים הנולדים. לא שינוי עיקר הדין ח"ו וח"ו.

תכלת

שאלה:

א': מה בכגון נידון התכלת, שכנראה ניכרים סימני אמת שנתגלתה לנו, ולכאורה אין סתירה לדבר מדברי רבותינו. והנה, בכל ספיקותיה בהלכה נוכל לגשת ולבררם לפי הנראה לענ"ד, והשאלה האם עלינו לעשות כן, או שיש לנו לשתוק ולומר שבדור האחרון א"א לנו להגיע לבירור בענין חדש כ"כ בלי מסורת, וכעין הפחד הסתמית הנ"ל, וצריכים לחוש שאולי סכנתו קרובה מהצלתו, וממילא אנחנו פטורים? (אלו הם שני הצדדים שאני מכיר בנידון, ואם יש צד שלישי נא יאיר כבוד הרב עיני, כי ממש אינני רואה אופן אחר בזה. ואינני מבין כל הדיבורים כאילו אפשר שלא לעשות מצות התורה משום שיקולים אחרים, אפילו לשם שמים, שהרי אסור לעשות עבירה לשמה, כמ"ש הנפה"ח).

ב': אם כל הנ"ל נכון, מתעוררת קושי בלימוד ההלכה, כי עיני רואות שכל עוד שאני בוטח במסקנותי, יש לי מרץ וחשק להקיף סוגיא ולהגיע לברירות, אבל כאשר אינני סומך על מסקנותי, וכל עומק הלימוד היא בגדר "להלכה ולא למעשה", אז נחלשת החשק. וודאי יש עוד ענינים בתורה שיש חשק ללמוד, כמו כללי ויסודי הסוגיות, או עניני מוסר, אבל החשק לברר ההלכה עד תומה, על דרך החזון איש בספר אמונה ובטחון, נחלשת, ואיך יש לי להתיחס לזה?

אני מצטער שהטרחתי את הרב עם כל האריכות הזו, אבל השאלות הנ"ל הם עמוקים מאוד אצלי.

בהודאה עמוקה מאוד על רוב מסירותו של הרב בעדינו,

תשובה:

א. כן. והיינו שבפנימיות כל דבר כן בסוד דבר והיפוכו, בבחינת "זכר ונקבה". וכמ"ש בהמוכר את הספינה, כל מה שברא הקב"ה בעולמו, זכר ונקבה בראם. ונגלה אצל משה ואהרן, הוא משה ואהרן, הוא אהרן ומשה, כמ"ש חז"ל שהוקשו זה לזה, ובאריז"ל שמתחלפים בין ימין ושמאל, ולהיפך.

ב. תכלת מלשון תכלית. ולכך באחרית הימים, זמן התכלית, מתחיל להתנוצץ ולהאיר אור התכלית באור רב וחזק יותר ויותר, ולכך מתעורר גילוי התכלת. אולם מכיוון שעדיין אור התכלית אינו מאיר בשלמות, לכך יש ספיקות מהו התכלת הגמור. ולכך בנושא זה אין סברת הדבר שאין להוסיף על הקדמונים, כי דייקא זהו האור שמתחדש באחרית, בתכלית.

ג. אין לדיין אלא מה שענינו רואות. ולכך העסק בתורה באופן של אליבא דהלכתא למעשה. אולם באופן שסותר לקדמונים, שם מאיר? אור ה"ביטול" בנפש. ולכך התשוקה להסיק למעשה יש לה לחול במקום שאינו נגד הקדמונים.

ועתה מאיר כח הכללות לחבר הכל, שזהו אור אחרית הימים.
זיהוי התכלת אינו מבורר. אולם עצם נסיון הבירור נובע מכך שאור התכלית מאיר. תכלת - תכלית.
 בפרטות, זהו חיבור שכלי עם אור מקיף שנמצא בעולם. בכללות, נצרך התדבקות באור, "התכללות".
 ב. רגישות אמת. אולם הקושי שרגישות זו אי אפשר להשתמש בה בכל עת, כי אניני הדעת חיהם אינם חיים. ובפרט בדור זה שיש גסויות רבות שאנו נצרכים להתמודד עמהם שעה שעה.
 ולכך הדבר תלוי בעדינות נפשו של כל יחיד, וביכולת הנפשית שלו לשאת את היקף העדינויות הנצרכות בדור זה שהם רבות מאוד מאוד מאוד.

אלא חידוד דקויות של דין, כמו שמצוי היום ספרי הלכה לרוב שנידונים בהם חידוש דין שלא מצאנו לקדמונים שדנו בכך להדיא.

זהו מצד תפיסת הפרטות, תילי תילים של הלכה.
 מצד תפיסת הכללות.

זהו מבט כולל לחבר את כל חלקי התורה.

דוגמא לכך, תורתו של הרוגצ'ובר, שיחוד הדינים בנוי ע"פ תפיסה שכלית ששאב מהמורה נבוכים, ולפ"ז הקבילם יחדיו להלכה למעשה.

מעין כך מאיר האור לחבר ההלכה עם הקבלה באופן בהיר ונהיר. דבר זה נמצא בזוה"ק, ובפרט בתיקונים, באריז"ל ובגר"א ועוד.

וראיתם אתו וזכרתם (במדבר טו:לט)

שלם, מאיר לו בגונים אחרים. עיין שער רוה"ק בתחלתו, וז"ל, אם האות הוא מצויר בין עיניו בדיו שחורה ידע שהוא עדיין בעשיה, ואם אדום הוא ביצירה, ואם לבן בבריאה, ואם לבן ומאיר ומתנוצץ הארתו הנה הוא באצילות.

ב. פנימית:

הכרה חושית במציאות השם.

ראשית: שהשם רחוק יושב בשמים וצופה במעשיו. עיין מצודות דוד (תהלים, טז, ח).

שנית: שנמצא סמוך לו לידו. והאדם נמצא בבית ה'. רמב"ם מורה נבוכים.

שלישית: שנמצא כביכול בתוכו, ושכנתי בתוכם.

רביעית: חד עמו ממש, חלק אלו' ממעל. כי חלק ה' עמו.

דיבור

ג. בדיבור. שיהא שם שמים שגור על פיו ומדבר עם קונו תדיר בכל שעה. וכן אמרו (שוחר טוב, תהלים, טז, ח) שויתי ה' לנגד תמיד, וכו', וכל ברכה שאין בה הזכרת ה' אינה ברכה, שנאמר שויתי וגו'.

מעשה

ד. מלבד כך ראוי לו לאדם לעשות לו מזכירים שיזכירו לו את השי"ת. וכמ"ש (סנהדרין כד ע"א) אותה (ס"ת) שיוצאה ונכנסת עמו, עושה אותה כמין קמיע ותולה בזרעו, שנאמר שויתי ה' לנגדי תמיד. וכמ"ש הרמב"ם בטעם מצות מזוזה בפתח ביתו, ו**ציצית** בבגדו. ועיין מצת שימורים (שער ה**ציצית**) שויתי הוי"ה לנגדי גימט' תכלת, שתמיד צריך שיהא לנגד עיניו, ושע"י הסתכלות וראיה ב**ציצית** זוכה לראות תמיד פני שכינה לנגדו. ומעין כך אמרו בירושלמי (ברכות, פ"ב, ה"ג) על תפילין, בשעה שנכנס לביהכ"ס, עושה להן כיס של טפח ונותן על לבו, מה טעם, שויתי ה' לנגדי תמיד. וזהו במעשה. ועיין רש"י שם, וז"ל, בכל מעשי שמתי מוראו לנגד עיני. ועיין שערי קדושה (ח"ג, ש"ד).

הסתכלות בציצית

שאלה:

שלום לרב,

בנוסה לשם ייחוד (ע"מ) קודם התעטפות ב**ציצית** נכתב: 'ועל ידי עטיפת הציצית נזכור את כל מצוותיו לעשותם'. מזה שנים שאני מתעטף בציצית, וטרם זכיתי לזכור את כל מצוותיו לעשותן. רציתי לשאול כיצד אפשר להגיע לזה, ולקיים את המצווה בשלמות. תודה רבה.

תשובה:

שאלה זו שמענוה בשם הרב דסלר זצ"ל. ותושבתו היתה שהיכן שהאדם חי לפ"ז מתעוררים בו זכרונות. כיסוד דברי ר' ישראל מסלנט, שהסנדלר כאשר הולך ברחוב רואה נעלים, והנגר ספסלים וכדו'. כן הדבר שאצל מי שחי את תפקיד האדם בעולמו באופן חושי, אזי אצלו דייקא **ציצית** מזכרת לו את כל מצוותיו לעשותם. כי זה עולמו. אולם אצל אדם שחי חיי חומר אע"פ שמקיים מצוות אולם לא זהו עיקר עולמו באופן נפשי חושי למעשה, אזי **ציצית** לא תזכיר לו את כל מצוותיו לעשותן.

וביד כל אדם? לבחור מהו עולמו.

ציצית - שויתי ה' לנגדי תמיד

שאלה:

האם הרב יכול בבקשה להסביר כיצד לקיים את מצות "שויתי ה' לנגדי תמיד" באופן מעשי?

תשובה:

מחשבה

א. חיצונית:

לצייר ע"י כח ציור בנפש, או ציור בכתב אשורית בקלף שחור ע"ג לבן, ומידי פעם לעשות זאת בציור המחשבה, או להסתכל בקלף, עד שחוקק צורה זו במחשבתו באופן קבוע. ובאופן טבעי צורה זו חקוקה וקבועה במחשבתו, ומהרהר בה ברצוא ושוב פעמים הרבה ביום. וכאשר נעשה "זך" מתגלה צורה "מתוכו" ששם הוי"ה חקוק בה, ואזי עומדת לנגד עיניו תמיד מצד טבע נשמתו, וזהו שלמות כאשר מאירה כולה באור לבן. וכאשר אינו

שולחן ערוך עם ביאור בלבבי משכן אבנה

סימן יג' - סעיף ב': אם היא מצויצת כהלכתה מותר לצאת בה לרשות הרבים, בין טלית קטן בין טלית גדול, אפילו בזמן הזה שאין לנו תכלת. הגה: רק שלא יהא מונח על כתפיו. ומוקמינן לטלית אחזקתיה שהוא מצויץ כהלכתו ואין צריך לבדקו קודם שיצא בו.

בירור הלכה - סעיף ב'

וכתב המג"א (ס"ק א) וז"ל, מותר לצאת בו, אפילו בלילה דלא זמן ציצית הוא, משום דנוי הן לבגד, עכ"ל. כגון מ"ש לקמן (סימן יח, ס"ג, בהגהה) וז"ל, ואם לבשו קודם לכן, כגון בסליחות, לא יברך עליו, וכישיאיר היום ימשמש בו ויברך, עכ"ל, ואף אם יוצא בשבת קודם עלות השחר שרי לצאת ואין צריך לבדוקו, כמ"ש הרמ"א כאן. ונדון בדין זה ביוצא קודם עלות השחר בשבת, אם צריך לבדוק הטלית והציציות.

כתב המג"א (ס"ק ה) וז"ל, וא"ת הא פסק דבעי בדיקה בשעת ברכה, ולא מוקמינן אחזקתיה כמ"ש סימן ח' סעיף ט' (ומדוע בדין יציאה לרה"ר בשבת מוקמינן אחזקתיה ואין צריך לבדוקו קודם שיצא בו), וי"ל דשאני התם דאם לא יבדקנו בשעת ברכה לא יבדקנו לעולם, ובדאי אי אפשר לעולם לאוקמיה אחזקתו כיון שעשוי ליפסק, אבל הכא שבדקו בשעת ברכה, ולכן אין צריך לבדוק בכל פעם שיוצא, עכ"ל. וביאר במחצית שהקל על אתר את דברי המג"א, וז"ל, ובשעה מועטת אין הדרך ליפסק, עכ"ל. אולם לא נתבאר להדיא בדברי המחצית השקל, מהו שיעורו של שעה מועטת.

ולפי ביאור המחצית השקל בנידון דידן ביוצא לפני עלות השחר בשבת עם טלית קטן לרה"ר, לכאורה ברור שאינו שעה מועטת שהרי כל הלילה לא בירך על טלית זו, ובדרך כלל בירך בתחילת היום הקודם, וא"כ ודאי עבר יותר משעה מועטת. וא"כ במקרה דידן לשיטת המחצית השקל בביאור המג"א חייב לבדוק קודם צאתו לרה"ר עם טליתו.

וז"ל שו"ע הרב (סעיף ג) אין צריך לבדוק את הציצית כשהוא יוצא לרה"ר אם כבר בדקום "באותו היום", מפני שמעמידן אותן בחזקתן, עכ"ל. ולשיטתו אין גדרו שעה מועטת כשיטת המחצית השקל, אלא אותו יום. וקרוב לכך נראה בלבוש, שכתב על אתר וז"ל, ואין צריך לחזור ולבודקם קודם שיצא, דמוקמינן לה אחזקתה, ולא אטרחהו רבנן לבדוקו בכל פעם שרוצה לצאת וכו', שאינו אלא פעם אחד ביום, עכ"ל.

אולם בתהלה לדוד (סימן ח, אות ד) כתב וז"ל, נ"ל דהישן בטלית קטן, אין צריך לבדוק הציצית בבוקר, דדוקא ב"בשעת לבישה תקנו", ולא בשעת ברכה (כדברי הט"ז על אתר, וכלשון המג"א, שבדקו בשעת ברכה), עכ"ל. אולם עיין אגרות משה (או"ח, ח"ד, סימן כא, אות ו) שס"ל שחייבו לבדוק רק בשעת ברכה, אפילו לא לבשו כמה ימים או לא בירך אינו חייב לבדוק אלא בשעת ברכה. וא"כ לשיטת התהלה לדוד ביוצא קודם עלות השחר לרה"ר נצרך לבדוק בשעת הלבישה אף שאינו מברך, אולם למג"א לדעת האגרות משה אין צריך לבדוק, לדעת המחצית השקל בדעת המג"א צריך לבדוק, כי עבר יותר משעה מועטת מאז שבדק.

הלכה פסוקה - סעיף ב'

אם בדק הציצית בו ביום, יכול לצאת בה לרה"ר בלא בדיקה.

פירוש על דרך הסוד - סעיף ב'

ציצית ושצת - אמרו צוה"ק (ח"ג, ש, ע"ב, תוספת) פתח ר' נהוראי צפרשת ציזית ואמר, ועשו להם ציזית וגו'. הכל כתיב לדורות, וגזי שצת לדורות, דכתיב לעשות את השצת לדתם, כתיב חסר וכו', צמה נשלים, אלא כשהאדם מתעטף בציצית ויוצא צו לפתח דירתו שלם והקצ"ה שמת, ומלאך המשחית זו משם וניצל האדם מכל נזק ומכל משחית, והיינו לדתם, נשציל דירתם, שהיה שם שלם ויצא מפתח ביתו צמיות, וכו'. בשצת כתיב לדתם, מ"ט, כיון שקדש היום דירתם של ישראל צריך להיות צנר דלוק ושלחן ערוך ודירתו מתוקן כדירת חתן לקבל צו הכלה, ומאז ניהי, שצת כלה, לעולם אין מכניסין אותה אלא בדירה מתוקנת לכבודה כפי הראוי לה, וע"ד כתיב לעשות את השצת, ולמה לדתם, להכניס בה כלה קדושה לדירתם וכו', וע"ד כתיב לדתם בשצת וציצית, עיי"ש.

וכתב צמגלה עמוקות (שלח, ד"ה ד' כנפות) אופן נוסף של חיבור ציזית לשצת, וז"ל, סמיכות פרשת ציזית למקושש, יש צו סוד גדול, כי כמו שציצית הוא צקוד וראיתם אותם על אות צרית קודש איתמר, לכך מקושש יצא מק"ו ש"ש, לכן ציזית עולה ת"ר בכללות עשר ועשר למאה. וכן נחלקין לז' חוטיין, כל חוט שזור לשנים, שהוא כנגד זכור ושמור, טוב ורע, מ"ע מצות לא תעשה, וכן שצת הוא זכור ושמור, ולכן נאמר בשצת לדתם וכן צפרשת ציזית (וציין לזוה"ק הנ"ל), עכ"ל. ועיין עוד בדבריו בסוף פרשת קרח.

וצביאור דברי הזוה"ק הנ"ל, השייכות העצמית בין ציזית לשצת, ביאר בארוכה צמ"ת שימורים (שער הציצית, ד"ה סוד הסתכלות בציציות תמיד וז"ל, אלהים אחרים, שהם השלשה קליפות אחרים, רוח סערה ענן גדול אש מתלקחת, לקליפות נוגה שואלין ואומרים שצחא"י, או-שצת, ר"ל אי שצת שהיא נוק' דז"א, שכל השבוע היא מולבשת צ"א סמני קטורת שהם א"י, ואז נקרא שצחא"י. זה סוד שמציא הראצ"ד בספר יצירה, שכוכב שצחא"י ממונה על החורבן, מפני שהוא מחריב ומכלה "צקוד התכלת" המכלה כל החיזונים בעת התלבשותה צ"א קליפות וכו', עכ"ל, עיי"ש בארוכה. וזהו העומק שמותר ללכת לרה"ר בשצת אע"פ שאין תכלת, ודו"ק.

עוד כתב שם (ד"ה ובזה יובן) וז"ל, ובזה יובן מאמר אחד של תנא דבי אליהו (ועיין של"ה, ווי העמודים, פרק כב), ועשו להם ציזית, לדורות אין כתיב כאן אלא לדתם, לדור תם, ואין תם אלא יעקב שנאמר ויעקב איש תם, תם מגול, תם מגילוי עריות, תם מש"ד וכו'. הכוונה הוא שעיקר מצות ציזית נטונו צעצור הדירה של יעקב עם הנוק', כי יעקב כל השבוע הוא כנגד נה"י דועיר וכו', זה סוד המקום נקרא דירה של יעקב, וז"ש לדתם, כי שם צנה"י צריך שהתכלת (כנ"ל) ישמור אותם מפני החיזונים וכו', ולכן עיקר הכוונה של ציזית בשצת, הוא צקוד שצעה מרגלאן העולה תכלת, עכ"ל, עיי"ש בארוכה. ועיין משנת חסידים (מסכת שחרית דשבת,

פ"א, אות א').

שֶׁר הַפְּרָצוּפִים דְּרוֹשׁ ב'

הַרש"ש מְבַאֵר דְּכֵאן מִיִּירִי בְּמַעֲמָדָם וּמַצְבָּם קוֹדֵם הַתִּיקוֹן, אֲבָל לֵאחֲרֵי הַתִּיקוֹן יֵרְדוּ או"א וְהַלְבִּישׁוּ לַחֲג"ת, וְז"א הַלְבִּישׁ לְנֶחֱ"י, וְכַפִּי שֶׁמְבֹאֵר בְּשֶׁר רַפ"ח. וְעֵינַי בְּש"ש שֶׁהִקְשָׁה עַל דְּבָרָיו דָּאִי מִיִּירִי קוֹדֵם הַתִּיקוֹן אִזּוֹ מְדוּעַ קוֹרֵה לְז"א 'פְּרָצוּף' הֲלֹא הַפְּרָצוּפִים הֵם רַק לֵאחֲרֵי הַתִּיקוֹן, וְעוֹד כִּי לִפְנֵי הַתִּיקוֹן א"א לֹא הִגִּיעַ לְסוֹף אֲצִילוֹת וְאִיךְ כָּתֵב שֶׁז"א הוּא מֵהַדַּעַת שֶׁל א"א עַד סוּם רִגְלָיו.

הַיִּפ"ש תִּירֵץ דְּמִיִּירִי הַכָּא לְעֵנִין הַשְּׁפָעָה, וְהֵינּוּ שׁוֹרֵשׁ יִנְיָקָתָם שֶׁל הַפְּרָצוּפִים מֵא"א, וְהֵינּוּ כִּי כָל הִי"ס דָּא"א הֵם שׁוֹרְשֵׁי וּמְקוֹרֵי לְכָל עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְלִכֵּן הִז"א שֶׁהוּא דַּעַת דְּכֻלּוֹת מֵתַחִיל הַשְּׁפָעָתוֹ מֵדַעַת דָּא"א, וְאִמָּא שֶׁהִיא בִּינָה דְּכֻלּוֹת מֵתַחִיל הַשְּׁפָעָתָה מִבִּינָה דָּא"א, וְאֲבָא שֶׁהוּא חֲכָמָה דְּכֻלּוֹת מֵתַחִיל הַשְּׁפָעָתוֹ מִחֲכָמָה דָּא"א, וְלֹא נִשְׁאָר לָא"א אֲלֹא כֹתֵר שֶׁהוּא מְשַׁפִּיעַ לְזוּלָתוֹ, כִּי הוּא כֹתֵר דְּכֻלּוֹת.^א

הַשִּׁפ"א בִּיאֵר דְּמִיִּירִי הַכָּא לִפִּי מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּעַת תִּיקוֹן הָעוֹלָמוֹת שֶׁכָּל פְּרָצוּף נִכְלָל מִכָּל הַפְּרָצוּפִים, מִשׁוֹרְשֵׁי הַמ"ה וְהַב"ן, כְּלוֹמֵר דְּמִיִּירִי הַכָּא לִפִּי שׁוֹרֵשׁ בְּנֵייתָם שֶׁל הַפְּרָצוּפִים מִשׁוֹרְשֵׁי הַמ"ה, וְהֵינּוּ כִּי א"א כֹתֵר שֶׁלּוֹ הוּא מִשְׁלַ עֲצָמוֹ, אֲבָל חֲכָמָה שֶׁלּוֹ הוּא כֹתֵר דָּאֲבָא, וְכֵן בִּינָה שֶׁבּוֹ הוּא כֹתֵר דָּאִמָּא וְכַעֲזָה"ד, וְכִמּוֹ כֵּן אֲבָא חֲכָמָה שֶׁבּוֹ הוּא מִשְׁלַ עֲצָמוֹ וְכֹתֵר שֶׁלּוֹ הוּא מִחֲכָמָה דָּא"א, וְבִינָה שֶׁבָּאֲבָא הוּא חֲכָמָה דָּאִמָּא, וְכַעֲדָה"ד בְּכָל הַפְּרָצוּפִים.^ב

הַחִידוּשׁ הַגָּדוֹל הוּא הַמְּבֹאֵר בְּדִבְרֵי שְׁלוֹם שְׁבִיאֵר דְּמִיִּירִי בְּפֶרֶק זֶה בְּגִדְלוֹת הָאַחֲרוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהֵינּוּ לַעֲת"ל הֵיכֵן שֶׁהֵם עֵתִידִין לַחֲזוֹר. וְהוּא מְבֹאֵר עַל פִּי יִסוֹד הַמְּבֹאֵר בְּהַקְדַּמַת רַחוּבוֹת הַנֶּהָר, דְּכָל פְּרָצוּפֵי הָאֲצִילוֹת הֵם זו"ן לַה"פ א"ק, וְלִפִּי זֶה הוּא סֹדֵר עֲלִייתָן, וְנִמְצָא דְּגִדְלוֹת הָאֲמִיתִי דָּא"א הוּא עַד כֹתֵר דָּא"ק, וְגִדְלוֹת הָאֲמִיתִי דָּא"א עֵילָאִין הוּא בַח־כְּמָה דָּא"א, וְגִדְלוֹת הָאֲמִיתִי דְּז"א הוּא בְּדַעַת דָּא"א שֶׁהוּא מְטִיבּוֹר דָּא"ק וְלִמְטָה. וְהֵינּוּ שְׁלֵעַת"ל יַחֲזֹרוּ הַמַּדְרָגוֹת לְשׁוֹרֶשֶׁן שֶׁהִיא בְּתַחִילָה.

פְּרָצוּף שֶׁל הַמַּלְכוּת אֵין פָּחוֹת מִשִּׁיעוֹר זֶה בְּסוֹד וִירָא וְהֵנָּה בָּאֵר בְּשִׁדָּה וְהֵנָּה שֶׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צָאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ שֶׁהֵם נֶחֱ"י כְּנֹזֵכֶר בְּזוּהָר וּפָחוֹת מִג"ס אֵין נִקְרָא פְּרָצוּף: כִּי שֶׁהוּזָכַר בְּסוֹף הַדְּרוֹשׁ הַקּוֹדֵם, הַמַּלְכוּת אֵינָה אֲלֹא נִקּוּדָה, וְאִזּוֹ אֵינָה פְּרָצוּף, וּבַחֲנִינָה פְּרָצוּף שֶׁמִּתְגַּלֶּה בָּהּ בְּתַחִילָה אֵינּוּ אֲלֹא ג"ס, כִּי פָחוֹת מִשִּׁי עוֹר ג"ס אֵין נִקְרָא פְּרָצוּף.

כְּלוֹמֵר מִצַּד עֲצָמוֹת הַמַּלְכוּת הִיא אֵינָה אֲלֹא נִקּוּ דָּה, אֲוֹלָם כְּשֶׁמִּתְגַּלֶּה בָּהּ בַּחֲנִינָה הַפְּרָצוּף הִיא ג"ס, וְאֲחֻכָּ עוֹלָה לִו"ק וְכַעֲזָה"ד עַד שֶׁהוּא נַעֲשִׂית שׁוֹה בְּשׁוֹה לְז"א. וְהֵינּוּ כִּי יֵשׁ לְנוֹק' גַּם שׁוֹרֵשׁ בְּמִצִּיאוֹת הַג', וְהוּא הַטַּעַם שֶׁמִּקּוֹם יִצִּיאתָה הוּא בַּחֲזָה דְּז"א, שִׁיעוֹרוֹ ג"ס וּמִשָּׁהוּ, נִמְצָא שִׁישׁ לָהּ שׁוֹרֵשׁ בְּמִצִּיאוֹת הַג', וְהֵינּוּ מִצַּד שׁוֹרֵשׁ יִצִּיאתָה בְּז"א, אֲךָ מִצַּד שׁוֹרֵשׁ שֶׁלּוֹ הוּא רַק בְּסוֹד נִקּוּדָה כְּנ"ל בְּדִבְרֵי מֵהֶרַח"ו בִּפ"א דְּשֶׁר הַנְּסִירָה.

וְהַטַּעַם שֶׁאֵין פְּרָצוּף פָּחוֹת מִשְׁלוּשָׁה, הוּא כִּי מִצִּיאוֹת הַפְּרָצוּף הוּא צִירוּף, וְלֹא שִׁיךְ צִירוּף בְּנִקּוּדָה אַחַת, וְרַק בְּג' שִׁיךְ צִירוּף, כִּי הַצִּירוּף שֶׁל הַשָּׁנִים הוּא ע"י הַג' שֶׁהוּא כַח הַמַּצְרָפִים, וְהַבֵּן.

וּפְרָצוּף ז"א מֵתַחִיל מִן הַדַּעַת דָּא"א עַד סוּם רִגְלֵי דָּא' רִיךְ אֲנַפִּין לִפִּי שֶׁז"א שׁוֹרְשׁוֹ מִן הַדַּעַת וְהו"ק כְּנ"ל: כִּי הַדַּעַת הוּא נִשְׁמַת ו"ק כְּנוֹדַע.

וּמִכ"ש שְׁכוּלָל גַּם אֶת הַמַּלְכוּת: וְהֵינּוּ כִּי בְּהַגְדָּרָה כּוֹר לֵלֵת הוּא כּוֹלָל אֶת כָּל הַז' תַּחֲתוֹנוֹת, וְאִזּוֹ הַמַּלְכוּת בְּטֵלָה אֵלָיו וְהִיא חֵלֶק מִמֶּנּוּ.

וּפְרָצוּף אֲמָא מֵתַחִיל מִבִּינָה דָּא"א וְלִמְטָה, וּפְרָצוּף אֲבָא מֵתַחִיל מִחֲכָמָה דָּא"א, נִמְצָא כִּי כֹתֵר דָּא"א גְּבוּהָ מִכּוֹ לָם, וְלִכֵּן נִקְרָא א"א כֹתֵר כִּי זֶהוּ הַתּוֹסַפֶּת אֲשֶׁר לוֹ עַל כָּל הַפְּרָצוּפִים כּוֹלָם: וְעֵינַי בְּמַפְרָשִׁים דֶּהֱקִשׁוֹ דְּמָה שֶׁכָּתֵב רַז"ל אֵינּוּ כִּפִּי סֹדֵר הַתְּלַבְּשׁוֹת הַפְּרָצוּפִים בָּא"א, כִּי או"א מְלַבִּישִׁים מִן הַגֵּרוֹן וְחֲג"ת דָּא"א, וְז"א מְטִבּוֹר וְלִמְטָה, וְנִאֲמָרוּ בְּזֶה כְּמָה יִישׁוּבִים.

^א אֲוֹלָם עֵינַי שְׁדַּחָה דְּבִירֵי עֲצָמוֹ מִחֲמַת מִש"כ מֵהֶרַח"ו בְּשֶׁר א"א דְּכֹתֵר דָּא"א מְשַׁפִּיעַ בָּאֲבָא, וְחֲכָמָה דָּא"א מְשַׁפִּיעַ בָּאִמָּא, וְעֵינַי עוֹד בְּדִבְרָיו.
^ב וְעֵינַי עוֹד בְּבִלְח"י מִש"כ עַל פִּירוּשׁוֹ. וְעֵינַי עוֹד מִש"כ הוּא עֲצָמוֹ, לְחֵלֶק בֵּין מַעֲמַד הָעוֹלָמוֹת קוֹדֵם הַחֲטָא שֶׁהוּא הַמְּבֹאֵר כָּאן בְּפִירְקִין, לְבֵין מַעֲמַד הַפְּרָצוּפִים אַחֲרֵי הַחֲטָא דָּאֲדָה"ר, וְהֵינּוּ כִּי פִגְמוֹ ב' פְּגָמִים, פְּרִטִּי וְכֻלְלִי, כֻּלְלִי הֵינּוּ מִצַּד חֲלָקֵי הַנִּשְׁמוֹת שֶׁל כָּל יְצוּרֵי עוֹלָם שֶׁהֵיוּ כְּלוּלִים בָּהֶם, הֵם גְּרָמוֹ לִירִידַת כָּל אֲבִי"ע מִמִּקְוָם. וּפְרִטִּי הֵינּוּ בְּפְרָצוּפִים דָּא"א וְזו"ן הֵם גְּרָמוֹ שִׁירְדוּ מִקְוָם בְּאֲצִילוֹת לִמְטָה יוֹתֵר וְהוּא ע"פ דְּבִירֵי הַזוּהָר, עֵי"ש.

ומשלימתו ל"ס, והוא מש"כ הרב כאן. עומק הענין הוא, כי בסוד מספרי היחידות, ההתפרטות הגמורה היא ט' אבל י' הוא חזרה לאחד, והיינו כי שורש הט' הוא טף-קטן, אולם יש הבחנה אחרת שי' הוא עוד התפרטות. לפ"ז בפרצופים העליונים שיש בהם י"ס, היינו שהי' הוא חזרה לאחד, לעומת כך בז"א שהוא ט' הוא שורש ההתפרטות, אך ע"י המלכות מתגלה בו, י' מצד התפיסה התחתונה התפרטות נוספת, אולם מצד התפיסה העליונה היא מחזירה אותו לאחד מצד שהיא בסוד נקודה 'אחת', והבן.

וא"כ אין בזכר רק ט' כלים בתוך ט': בזכר היינו בז"א, ומש"כ שהם י' תוך י' היינו א"א, ופשוט.

וט' בתוך ט' והם כולם כ"ז כלים כמנין כ"ז אותיות התורה, וכל ספירה נבנית מג' כלים והם ג' אותיות בכל ספירה ומתחלק בסדר אי"ק בכ"ר כו': כ"ז אותיות היינו כ"ב אותיות וה' אותיות מנצפ"ך. והם כנגד ט' כלים בתוך ט' בתוך ט' שהם כ"ז כלים, פנימי תיכון וחיצון. ומה שמתגלה בז"א אותיות התורה דייקא, היינו כי ז"א הוא סוד 'תורה', תורה שבכתב בסוד כתבם על לוח לבך³.

הט' אחדים הם ט' כלים פנימים. והט' עשירות הם כלים האמצעים. והט' מאות הם ט' כלים דחיצוניות: יש כמה יחסויות ביחידות עשרות ומאות, מה מעלה ממה. והיחס המבואר כאן הוא שככל שהמדרגה פנימית יותר הם בהתפרטות קטנה יותר, ולכן כלים פנימים הם אחדים, וכלים אמצעיים הם עשירות וכלים חיצוניות הם מאות.

אמנם מאידך ישנה הבחנה הפוכה, דהיינו כי ככל שהמספר גדול יותר הוא כולל יותר, וככל שהוא קטן יותר הוא כולל פחות והיינו שהוא מצומצם, לכן מאות הם כוללות יותר, ולמטה מהם הם עשרות שכוללות פחות, ולמטה מהם הם אחדים שכוללים עוד יותר פחות.

והחילוק בין ב' ההבחנות הוא, ד'בפועל' הגילוי מת-חיל באחדים ומתפרט עד המאות לתתא, נמצא שב-פועל ההתפרטות היא יותר לתתא. לעומת כך 'בכח', לעילא הוא מספר גבוה יותר מצד שהוא כולל יותר מאשר לתתא שבכח הוא כולל פחות.

וגובה קומת י' כלים החיצונים ואמצעים ופנימים כולן שוין בקומה א' ממש והבן זה מאד: וכפי שהתבאר שב-סוד א"א הם זה למעלה מזה, אך בסוד עתיק הם זה

ואחר זה צריך שתדע כי כל פרצוף מאלו הה' יש לו עצמות וכלים, הנקרא גוף ונשמה, אמנם האור שלו הנקרא נשמה גם הוא נחלק לה' מיני אורות כמספר ה' פרצופים והם נרנח"י והם הם ענין כח"ב ודעת וו' קצ' וותיו ומל': הם דברים ברורים שכבר התבארו. והיינו שמונה דעת וו' קצוות כאחד, דכתר-יחידה, חכמה-חיה, בינה-נשמה, ודעת וו' קצוות-רוח, ומלכות-נפש.

האמנם בענין הגוף וכלים אשר לו, לא היה רק ג' חלקים דכלים לבד, כי כנגד חיה ויחידה אין כלי יכול לסובלו ואין נולד באמציעתו כלי, באופן כי יש לכל פרצוף י"ס הנקרא כלים ונחלקים לג' חלקים, והם י' כלים חיצוניות מדור אל הנפש. י' כלים אמצעים מלובשים תוך היצור ניות והם מדור אל הרוח, וי' כלים פנימים מלובשים תוך הכלים אמצעים והוא מדור אל הנשמה, והם הם ל' כלים: עיין בש"ש מש"כ על הגהת השמש שהתבאר בדבריו שמה שאין כלים לחיה ויחידה היינו דפרטות נרנח"י של כל פרצוף ופרצוף, אבל לכל הנרנח"י הכ-ללים שהם הה' פרצופים דז"א, כתר, חכמה, בינה, ו"ק, ומלכות, יש להם ג' כלים לכל אחד ואחד, כלומר גם לחיה ויחידה שהם כתר וחכמה דז"א, אולם רק לנר"ן שלהם ולא לחיה ויחידה דפרטות שלהם.

אמנם יש סתירות בענין זה בדברי הרב, כי פעמים כתב שיש לחיה וליחידה כלים, ופעמים כתב שאין להם כלים. והענין הוא כי יש חילוק בין כלים דנר"ן לכלים דחיה ויחידה, כלים דנר"ן הם בבחינת 'כלי קיבול', לעומת כך כלים של חיה ויחידה הם 'כלי ביטול'. ולכן החיה בבגדים והיחידה בבית, כלומר הכלים נמצאים חוצה לו, בחינת מקיפין, לעומת נר"ן שמתלבשים במל"ך, מוח לב כבד. ובהבחנה של 'עבודה', הכלים של מוח לב כבד הם חלק מצורת אדם, לעומת הכלים של חיה ויחידה שהאדם צריך להתבטל אליהם. נמצא שיש כלים לחיה וליחידה, רק שמהותן שונה.

אבל גובה קומתן אינם אלא י' לפי שהם י' תוך י', וי' תוך י': כפי שהוזכר לעיל שזה בסוד העובי, שהם זה תוך זה ולא זה על גבי זה.

אלא צריך שתדע כי בזכר אין בו רק ט"ס כי המלכות נוקבא משלימתו ל"ס: כבר התבאר דשונים פרצופי זו"ן מהפרצופים עליונים שהם י"ס כל אחד, לעומת כך הנוק' היא בסוד נקודה וגדלה, והז"א הוא בסוד ג' גו' ג' שגדל לט"ס, והיינו לט"ס ולא ל"ס. ויש ב' הבחנות ביחס של הנוק' לז"א, או שהעשירית שלו הוא עטרת היסוד, או שהמלכות היא העשירית שלו

³ משלי ב, ג.

האמצעים ונתלכשו תוך החיצוניים ונתוסף בו הרוח. ואח"כ נתקנו גם י' כלים פנימים ונתלכשו תוך האמצעים ונתוסף בו נשמה, וכיון שהדבר כן נמצא בהיות לו כלים חיצוניות ואורותיו מועטים והיה קצר הקומה מאד ולא היתה אז גבוהה רק כשיעור שיש בפרצופו אחר תשלום תיקונו בל' כלים הנ"ל מן הטיבור שלו אז עד רגליו זהו שיעור כל גובה קומתו עתה: והיינו רק גובה של נה"י, ובכללות זו מדרגת הנוק', והיינו כיון שז"א נותן לה את הנה"י שלו ומקבל נה"י חדשים מאימא.

וכשנגדל יותר ויש בו י' כלים אמצעים נתוסף בו גם האמצעי בחיצוניות: ואזי הוא חג"ת וזו עיקר מדרגת הז"א, כי נה"י היא מדרגת הנוק'.

ואז כולם יחד הם גדלים עוד ושיעורם כמן הדעת שלו אחר תשלום תיקון פרצופו עד סיום רגליו, וכשיגדל יותר ויש בו י' כלים פנימים ג"כ אז נגדל כל צרכו: שאז הוא י"ס, וזה תמצית מה שהתבאר לעיל בתחילת פ"א.

צמח - וק' שהרי הם אותיות דמאות אם לא כל הוסיף גורע: הוא מה שהוזכר לעיל שיש ב' מהלכים באותיות, יש מהלך שהמאות הם החיצוניות לתתא, כי האחדות היא אחד, ובתפיסה זו האחדות היא היחידות, ואזי הוא בחינת 'כל המוסיף גורע', דככל שיורד לתתא הוא מתפרט יותר. אבל יש מהלך הפוך שככל שהוא עליון יותר הוא כולל מספר גבוה יותר, ואזי האחדות היא כוללת יותר, עד שכולל הכל, והבן.

האמנם עדיין אין לו אלא גדלות הראוי לו כפי שיעור היות ארכו מבינה שלו ולמטה, ועדיין צריך להגדיל כל בחי' חכמה שבו, וגדלות ב' אחריו בחי' הכתר, אבל לפי שאין עוד כלים אחרים כנגדן חדשים כנ"ל לכן לא נזכר רק ג' מיני גדלות לבד: כלומר אע"פ שיש ב' מיני גדלות נוספים על הג' כלים דנר"ן שהם עיבור יני' קה מוחין, והם כי גדלות ראשון שהם המוחין בסוד 'נשמה' היינו בינה דכללות שהם ישסו"ת כנודע, אבל אח"כ יש גדלות ב' בחינת 'חיה' שהוא בחינת חכמה והם או"א עלאין, שנקרא אבא דכללות כנודע, ואח"כ יש גדלות נוספת בחינת 'יחידה', שהיא השראת הכתר, שהיא רק בסוד השראה, אבל הטעם שלא הזכירם הוא כי אין להם כלים כפי שיש כלים לנר"ן, והבן. ועיין בהגהת הרש"ש שמבאר דמה שאין גדלות דחיה ויחידה היינו בפרטות דכל פרצוף פרטי של הה' פרצופים, אך בכללות יש גדלות של חיה ויחידה, גדלות דחכמה ודכתר, והם יסודות שכבר התבארו

לצד זה או לתוך זה ואזי שוין בקומתן. נרחיב בסוד הט' שהוא בחינת התפרטות, הנה בגמ' שאל רבי חנינא בן עגיל את רבי חייא בר אבא מפני מה בדב"רות הראשונות לא נאמר בהם 'טוב' ובדברות האחרונות נאמר בהם 'טוב', ואמרו בשם ריב"ל שהטעם הואיל וסופן להשתבר וח"ו פסקה טובה מישראל, וביחס הזה היינו כי המילה טוב יש בו אות ט' ונמצא שהוא שורש השבירה, ואמנם ט' הוא בחינת 'טוב', אך הטוב שבידינו השתא הוא טוב של ט', כלומר הוא טוב של ז"א, דהיינו בסוד חוק הטוב להיטיב במדרגת הז"א, טוב רק במדרגת הו"ק שגדל לט"ס. ולכן השבירה שהיה בז"ת הוא בז"א שהוא סוד התורה שזה שורש השבירה בתורה. נמצא שמה שיש בידינו תורה שהיא בבחינת טוב בסוד כי לקח טוב נתתי לכם וכו' היינו טוב בסוד ז"א, בסוד הט'. אך למעלה מכך, במדרגת או"א וא"א התורה היא במדרגה של י', והיינו ששם הוא מדרגת הטוב השלם שהוא מצרף עימו את הי', ובעומק הוא ההגדרה של טוב שהוא בגמ' י"ז, דהיינו שמחד מתגלה שז"ת הם במדרגה של י"ס, וכאשר הם בתפיסה של י"ס אין בהם מציאות של שבירה, ומאידך מתגלה בי"ז שהי' יורדים למדרגה של ז' ואזי נשבר, ודו"ק.

ועתה נבאר מה שיעדנו לבאר למעלה והוא כי בחיות בכל פרצוף כל אלו הל' כלים כנ"ל אז הם שלמים כפי הראוי להם ואז מקום מצבם ומעמדם הם ע"ד הנ"ל, האמנם כאשר מתו המלכים דאדום ואח"כ נתקנו היה כל פרצוף ופרצוף נתקן לאט לאט ולא בפעם א': השורש של מה שנתקן לא בפעם אחת אלא לאט לאט הוא משורש הט' שאינו י' אלא ט', ט' בבחינת 'טף', 'טיפין', קטנות.

והיינו שאם היה נתקן במדרגה של עשרה אזי היה נתקן בפעם אחת, והיינו כי 'לאט' הוא בבחינת ט', והוא סוד הכתוב 'מי השילוח הולכים לאט', ומשם סמכו למקוה שהוא מ' סאה כי לא"ט גימ' מ'. והיינו כי הטבילה הנצרכת היא כעין מיתה וכאשר הוא יוצא הוא בבחינת תחית המתים.

נמצא שכל תפיסת השבירה והתיקון היא בתפיסת ז"א, שהוא ט"ס ולא י"ס. ולכן כל תפיסת התורה שיש בדינו השתא בגילוי היא בשורש תפיסתו של ז"א, כלומר שהכלים נתקנו לאט לאט דייקא.

ותחלה נתקן בחי' החיצונים מכולם והם י' כלים החיצונים מכולם והיה לו נפש לבד. אח"כ נתקנו עשרה כלים

^ד בב"ק נה, ע"ב.

^ה כמתבאר להלן, אין נקראים גדלות אלא מוחין וכתר, אך הוא בלשון מושאל שעיבור יניקה מוחין הם ג' שלבים בגדלות הז"א.

פים גרידא, ולכן מה שנכנס יסוד דיליה ביסוד דילה הוא רק בתפיסת 'דרך מעבר', כלומר הוא עיבור שעובר דרכם אך אינו חיבור בניהם. משא"כ בזווג דנשיקין שהוא חיבור של ההבל הפנימי זה בזה, ד' הבלים, ב' הבלים שלו עם ב' הבלים שלה, הוא זווג דמדרגת פנים.

והוא עומק יצירת האדם שנאמר 'ויפח באפיו נשמת חיים', וכהתרגום 'לרוח ממלא', ובהשקפה ראשונה נראה שרוח ממלא הוא בחינת דיבור, אך בעומק הוא 'רוח' שהוא הבל הפה שהוא אור הפנימיות שמ' תגלה ע"י נשיקין במציאות הפה, כי רוח ממלא הוא חיבור של נשמה וגוף בסוד 'ומפליא לעשות' כפירוש הרמ"ק, אך בעומק הוא חיבור דנשמה, בסוד מאן דנפח מדיליה נפח, חיבור של נשמת חיים, והוא בחי' נת רוח ולא רוח ממלא דייקא, כי דיבור הוא בחינת 'ראוה מדברת' במדרגה תחתונה של דיבור, לעומת כך הזווג הגמור שהוא מדרגת נשיקין הוא חיבור של הבלים, חיבור של רוחין, חיבור של פנימיות.

כנודע התבאר שיש זווג להולדת גופים ויש זווג להולדת נשמות, והיינו כי חיבור דיסודות הוא חיבור להולדת גופים, בסוד 'אין אשה אלא לבנים', לעומת כך זווג דנשיקין הוא בסוד חיבור הבלים חיבור לצור רך הולדת נשמות, בסוד 'מאן דנפח מדיליה נפח'.

בעומק זווג דנשיקין הוא זווג דא"א, זווג דחיבוק הוא באו"א, והזווג בזו"ן הוא חיבור דיסודות. והיינו דא' רין אנפין הוא מלשון 'אור רך', והיינו שאינו במדרגה של גוף אלא במדרגה של אור, מדרגה של נשמה, ולכן זווג שמוליד נשמות הוא זווג במדרגת נשיקין. משא"כ זווג דזו"ן הוא במדרגת חיבור של גופים, לכן עיקרו הוא במדרגת היסודות. לעומת כך באו"א שעיקר זווגם הוא בחג"ת, שם אין מציאות של הול' דה, כי ז"א בעומק הוא נקרא בנו של א"א ולא בנס של או"א, כי או"א אינן פרצופים גמורים אלא בדרך מעבר, שהם ממוצע בין א"א למציאות של הזו"ן. ולכן או"א עצמן יוצאים מדיקנא דחפאי עליה ולא עיבור בגופא.

בכמה מקומות, והוא אחד מיסודותיו העיקרים של הרש"ש.

ובחי' ג' מיני גדלות אלו הם הנזכר אצלינו בשם עיבור יניקה ומוחין, כי בזמן העיבור לא היה רק כשיעור שיש לו בגדלותו מן הטבור ולמטה עד רגליו, ובזמן היניקה גדול כמן הדעת עד למטה, ובזמן המוחין גדול כמו המוחין שלו שהוא מחכמה שבו עד רגליו: מה שקרא ג' מיני גדלות אינו בדייקא, כי עיבור ויניקה הם 'של' בים' בגדילה של הז"א, והגדלות נקרא רק על המוחין והכתר.

אולם מש"כ שבמוחין הוא גדלות מחכמה שבו עד רגליו, הכוונה על גדלות ראשון שהוא רק מדר' גת 'נשמה' שהיא 'בינה', ונקרא חכמה בסוד 'חכם בבינה', שיש בחינת חכמה בבינה, ואין הכוונה על חכמה שהוא מדרגת החיה שהיא בחינת חכמה שבו, שזו רק גדלות שני.

נלע"ד מבינה כנ"ל שהרי אינו מונה כתר כנ"ל צמח.

ובענין חיבוק ונישוק וזווג, הם ג' זווגים. ג' פרצופים, דעיבור, יניקה ומוחין, כי בהתחברם הכל יחד בפר' צוף א', לכן הזווג דפרצוף עיבור הוא ביסוד האמיתי תחתון, וזווג פרצוף היניקה שהוא נקרא חג"ת נקרא חיבוק, וזווג עליון דפרצוף עליון דמוחין לבדו נקרא נשיקין, והבן כל זה מאד: הם ג' מדרגות בזווג, מתתא לעילא, זווג יסודות, זווג חיבוק, זווג נשיקין.

זווג יסודות, הוא זווג תחתון, הוא במקום הנה"י, ואזי עיקר הזווג הוא לצורך 'עיבור', וביחס הזה אמרו חז"ל 'אין אשה אלא לבנים'.

זווג דחיבוק שהוא מדרגת החג"ת, הוא חיבור של זכר ונקבה בחיבור חיצוני, כחיבוק זרועות הידיים שהוא חיצוני, נמצא שאין הוא חיבור בגופא עצמו, אלא זווג דדרועין, כלומר פעולת החיבוק נעשה ע"י הידיים אבל החיבוק עצמו הוא בגופא, אך עדיין בחיצוניותו שמקיפין זה את זה.

זווג דנשיקין כנודע, שאין הוא רק חיבור השפתיים, אלא הוא חיבור של הכנסה של הבל מזה לזה, ולהיפך, והם סוד ד' הבלים, ב' דיליה וב' דילה, והוא זווג דפנימיות.

וביאר הענין דאע"פ דזיווג דיסודות הוא חיבור פנימי דגופא, אך בפנימיות זווג דנשיקין הוא הזווג הפנימי האמיתי, כי זווג דיסודות הוא לצורך עיבור, כלומר הוא לצורך משהו אחר, ואינו לצורך חיבור גו-

מרכבה

על העבודה

עבודת המרכבה בשלמותה, ענינה ביטול גמור עד כדי ביטול הגוף לרצונו יתברך וכמו שכתב בספר התניא - חלק ראשון - פרק כג ז"ל: וכן הכבוש החיצוני של נפש האלהית שבאדם המקיים ועושה המצוה שהוא כח ובחי' המעשה שלה הוא מתלבש בחיות של מעשה המצוה ונעשה ג"כ כגוף לנשמה לרצון העליון ובטל אליו לגמרי ועל כן גם אברי גוף האדם המקיימים המצוה שכח ובחי' המעשה של נפש האלהית מלובש בהם בשעת מעשה וקיום המצוה הם נעשו מרכבה ממש לרצון העליון כגון היד המחלקת צדקה לעניים או עושה מצוה אחרת. ורגלים המהלכות לדבר מצוה וכן הפה ולשון שמדברי' דברי תורה והמוח שמזהיר בד"ת וי"ש ובגדולת ה' ב"ה. וזהו שארז"ל האבות הן הן המרכבה שכל אבריהם כולם היו קדושים ומובדלים מענייני עוה"ז ולא נעשו מרכבה רק לרצון העליון לבדו כל ימיהם.

ובדקות זהו פן מסויים בכל השגה שהנכרא משיג^א, שיש אופן בו הוא משיג את אות מדרגה באופן של דבקות במדרגה עד שהוא נעשה מרכבה אליה^ב.

^א יעויין בשער הכוונות דרושי הלילה דרוש ה - ט - י, ובהקדמה לספר ע"ח בהודעה ואזרה ממהרה"ו. ^ב וכתב בספר עץ חיים - שער לב פרק א מ"ת: הנה יעקב אביהם תחלה ירש מקום שלו החיצוני ההוא ואחר כך ע"י מעשיו נתעלה מדרגה אחר מדרגה עד שנעשה מרכבה לפני ולפנים אל הו"א עצמו אשר ז"ס לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל והבן זה.

על התורה

ענין המרכבה הוא היות דבר 'צטל' לעליון ממנו כאשר העליון רוכב על גביו.

ועל כן, כל מדרגה תחתונה הדבקה בעליונה הינה מרכבה לאותה מדרגה עליונה זה היא דבקה. והמרכבה העליונה ענינה דבקות וצטלות גמורה לצורה, מה שהאדם דבק בצורה ונעשה מרכבה אליו יתברך שמו. ולהשגת מדרגה זו, זכו האצות הקדושים בלבד^א, ועל זה אמרו חז"ל: 'האצות הן הן המרכבה'.

אכן גם לנו עצודתנו היא, להיות מרכבה כמה שיותר למדרגות העליונות^ב.

לשון שער הכללים:

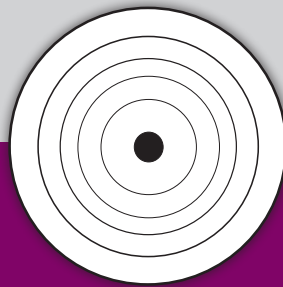
ויזכו להיות מרכבה

למעלה להידבק בו

יתברך.

^א יעויין חנה אריאל פרשת פקודי.

^ב וכתב בספר עץ חיים - שער מב פרק א מ"ב: וכעד"ז יש בכאן כי בין הבורא יתברך ובין הנברא שהיא הבחי' הכוללת הרוחניות יש בחי' באמצע אשר עליה נאמר בנים אתם לה' אלהיכם אני אמרתי אלקים אתם ונאמר ויעל אלקים מעל אברהם וארז"ל האבות הן הן המרכבה והכוונה כי יש ניצוץ קטן מאד שהוא ב' אלהות נמשך ממדרגה האחרונה שבבורא וזהו הניצוץ מתלבשת בכח ניצוץ א' נברא שהוא נשמה דקה במאד. ^א וכתב בספר אדיר במרום ח"א - ומחצדי חקלא זעירין אינון וכללות סדר האהבה הזאת, הוא לעשות עצמו מרכבה לאורות העליונים ולדבק בהם, וזאת היא האהבה שהתורה ניתנה בה.

צורת אדם

בנושא פאת הזקן

יום שלישי יב' תמוז תשפ"ה
רח' הרב בלוי 33 ירושלים
20:30

לאזנה לשיעור בקול הלשון

USA 605-313-6660 ♦ ישראל 073-295-1245

ומקיימים: כוכבית [*] סולמית [#] - <

[#] - סולמית [xxxxxxx]

צורת אדם 001 יסודות כלליים בצורת אדם	35060279
צורת אדם 002 מבנה גולגלת	35332044
צורת אדם 003 גולגלת-חלל-אוויר-מוחין	35864656
צורת אדם 004 אופני שורשי צורות המחשבה	35949634
צורת אדם 005 מח בחכמה	36092633
צורת אדם 006 מח בבינה	36345017
צורת אדם 007 מח דעת	37279529
צורת אדם 008 עיניים-ראייה	37323050
צורת אדם 009 אוזניים-שמיעה	37391066
צורת אדם 010 הרחה-חוש הריח	38119459
צורת אדם 011 פה דיבור	38424100
צורת אדם 012 עורף	38489170
צורת אדם 013 צואר	38603719
צורת אדם 014 מצח	38953647
צורת אדם 015 זקן	39091166
צורת אדם 016 גרון	39831851
צורת אדם 017 חיק	40075566
צורת אדם 018 לשון	40224569
צורת אדם 019 שיניים	40300698
צורת אדם 020 שפתיים	41106107
צורת אדם 021 פאת הראש	41789682

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורנו הרב
שליט"א
ב'קול הלשון'
ישראל 073.295.1245

רכישת ספרי הרב
ספרי אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
USA 718.871.8652
books2270@gmail.com

לקבלת העלון
בדוא"ל
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון
בפקס 03.548.0529

© כל הזכויות
שמורות
'בלבבי משכן אבנה'
טלפון 052.763.8588
פקס 03.548.0529
bilvavi231@gmail.com